

Veni

DOSTAVA NA DOM ali OSEBNI PREVZEM

Tel 05 6416 333 / mobi 041 684 333

malice in kosila / od ponedeljka do petka med 10.00 in 18.00 uro

Pizzeria NAPA
dostava na dom
05 641 5140

Razstava v galeriji Insula, Ratimir Pušelj - trutek v brezčasu

Ali sem cepec zato ker se bom cepil?

Medtem ko morda ravno prebirate ta uvodnik čakam pred ambulanto dr. Pešiča, da me cepijo proti Covidu. Star sem dovolj, da sem (že) prišel na vrsto, ali sem tudi pameten pa ne bi rad ocenjeval zgolj s tem ali sem za cepljenje ali ne. So tudi boljša merila.

(Mef) Ali sem prepričan, da ne bom imel kakšne posebne reakcije na cepivo, katerokoli že bo? Nisem. Ali sem prepričan, da se mi ne bo nekje naredil krvni strdek in me ubil čez pol leta sredi spanja? Nisem. Ali sem prepričan, da mi ne bo lepega dne na magistralni cesti neznani voznik zapeljal na mojo stran in čelno trčil v naš avto? Nisem. Ali sem prepričan, da se ne bom na svetilniku napičil na morskkega ježa in kot sladkorni bolnik dobil sepo in umrl? Nisem. V resnici nisem prepričan v veliko stvari. Ampak sem optimist in mislim, da se mi ne bodo zgodile, ker nisem še vsega naredil na tem svetu in res nerad ostajam dolžan tisto, kar sem obljubil. Recimo, da bom dokončal knjigo Marina Sinkoviča ali izdal nov album Vlada Jeremiča.

S to logiko in tolažbo se podajam na to humanitarno akcijo, ki je ne počnem zato, ker me je strah zase. No ja, malo že, ne pa povsem. Predvsem ne bi rad trosil naokoli tega virusa, ker imamo kar široko družino v kateri je zdaj že pet generacij in res ne bi bil rad tisti, ki bi bil kriv za rezanje družinskega drevesa. Cepljenja se ne bojim. No ja, čisto vseeno mi ni, ko na televiziji gledam tisto deset centimetrsko iglo, ki jo tlačijo v ramo stoletnikom s premerom roke 7 centimetrov. Tako kot mi ni bilo vseeno, ko sem opazoval tisto dolgo palčko, ki jo priučeni zdravstveni delavci tlačijo v nosnico tako globoko, da seže skoraj do možganov. No ja, potem ko sem to miže opravil prvič niti ni bilo tako boleče. Drugič, ko sem se delal junaka pa je peklo kot hudič.

Cepljenje z neznanim sem spoznal v Bileči, kjer sem lahko služil vojaški rok. Pojma nismo imeli s čim so nas cepili, a vem, da leto dni nismo niti kihnili. Nasploh se nam je v tistih časih dogajalo veliko neznanega, od gnusnega ribjega olja do prečenjenega vojaškega broma, a vse to ni nič v primerjavi z nekaterimi superživili in superzdravili, ki jih danes uživajo razni milenijci, ali generacija Z. Da ne govorim o vrhunskih športnikih, ki si šopajo v vene vse, kar je mogoče in vsake toliko katerega od njih pobere, ampak to nikoli ni povzročilo toliko javne skrbi kot cepivo proti tej nesrečni Coroni. Medtem ko razmišljam o tem, da bom med prvimi v Izoli imel vgrajen G5 internet, razmišljam o znanih, ki javno nasprotujejo cepljenju.

Pa se spomnim, da ko so pred leti odhajali na dopust v Južno Afriko ali Maroko niso prav nič modrovali o nevarnostih cepljenja proti različnim boleznim, ki so tudi del pandemičnega sveta. Enostavno so se cepili, sicer jih ne bi pustili tja. Če izhajamo iz te pozitivne izkušnje, potem bi našim cepilcem in širnemu aparatu strokovnjakov, ki ne premore pametnega piarovstva za cepljenje svetoval naslednje: V dogovoru z južno sosedo sprejmite ukrep, ki bi določil, da na dopust na Hrvaško lahko potujemo le s potrdilom o opravljenem cepljenju. Boste videli, kakšen naval na zdravstvene domove bo v naslednjih dveh mesecih in časopisi bodo polni malih oglasov: Ugodno prodam čakalno vrsto za cepljenje. Šifra: junij za september.

INTESA SANPAOLO BANK

MANDRAČ

NAROČNINA - SPOROČILA - MALI OGLASI
tel. 040 211 - 434 / urednistvo@mandrac.si

PREJELI SMO

Pomorski prostorski načrt

V gibanju Ponosni na Izolo zgroženi ugotavljamo, da je občina Izola brez vednosti in razprave svetnikov občinskega sveta posredovala pripombe na pomorski prostorski načrt.

Vsako Izolanko in Izolana zanima in na vsakogar od nas neposredno vpliva raba morja in z njim povezanih površin. Kaj, kako in kdaj bo z morjem, ki je del Izole in tudi širše v slovenski Istri je izrednega pomena tako za kvaliteto življenja, kot za razvoj in zdravje!

Posebno občutljivi smo do obravnav s katerimi se okolje ureja dolgoročno in prek katerih se zastavijo smernice za večletni razvoj, ki tako opredeli rabo prostora za več desetletij naprej.

Sam sem bil kot član odbora za Okolje in prostor prvič seznanjen s pripombami, ki jih je Občina Izola podala na Pomorski prostorski načrt dne 30.03.2021, po poteku javne obravnave in brez možnosti vpliva na vsebino. V imenu PNI javno izpostavljam naše začudenje in odpor proti dejstvu, da so bile pripombe poslane povsem mimo Odbora za okolje in prostor ter Občinskega sveta.

Osnutek Pomorskega prostorskega načrta (PPN) Slovenije zanemara tri pomembna področja pomorstva v Sloveniji. **Navtika** ne zajema samo navtičnega turizma, ki ga PPN obravnava v sklopu turizma. Pojem navtika zajema še **marine** (v treh obalnih marinah je skupaj več kot 1.500 privezov in več kot 500 »suhih« privezov), uporabnike več kot **1.500 plovil** na komunalnih privezih v občinah Ankaran, Koper, Izola in Piran in dnevne oziroma kratkotrajne uporabnike.

Če bi upoštevali še nelegalne priveze, gre skupaj za **najmanj 4.000 plovil**, ki jih za razne namene uporablja najmanj **10.000 pomorščakov**. Vsa navedena plovila potrebujejo **ustrezne dopolnilne dejavnosti** vzdrževanja, specializirane trgovine, navtične šole. V dejavnosti upravljanja privezov in spremljajočih dejavnostih prehranjuje cca. 1.000 ljudi in njihovih družin. **Ladjedelništvo in vzdrževanje plovil** je v osnutku PPN popolnoma izpuščeno. Ladjedelnica lahko nudi primerno okolje mladim konstruktorjem novih rekreacijskih in tekmovalnih plovil, ki lahko nadaljujejo bleščečo tradicijo slovenskih konstruktorjev

Vodni športi so v osnutku PPN obravnavani poenostavljeno kot rekreacija ter delno v sklopu turizma. Vodni športi potrebujejo za razvoj vrhunškega športa ustrezno infrastrukturo, ločeno od množičnih rekreacijskih območij, dnevnih kopalcev in dnevnih rekreativnih rekreativcev...

Prav tako so nesmiselne zahteve iz osnutka PPN, da se **skupno obstoječe število priveznih mest v marinah in komunalnih privezih ter sidriščih ne more povečati**, ker **ne upošteva že predvidenih dodatnih območij komercialnih in komunalnih privezov**, ki so delno že urejena ali načrtovana (npr. v območju zahodnega pristanišča v Izoli, novi komunalni navezi v Kopru) in **ureditve varnih privezov** za spremljajoča in reševalna plovila klubov vodnih športov na novih predvidenih lokacijah, ter **več kot 1000 čakajočih prosilcev** na seznamih čakajočih na komunalne naveze v obalnih občinah.

Tudi 25 m oddaljenost objektov od obale, ki se predlagajo kot izjeme (plažni objekti, sanitarije v marinah in kopališčih, objekti za vodne športe) je pretirana, zadoščala bi 15 m, tako kot je sedaj v območju marine v Izoli, Žusterni in marini v Kopru. Potrebna je uskladitev z Zakonom o vodah (možnost pridobitve vodnega dovoljenja ali koncesije).

Osnutek PPN obravnava "ureditev površin in objektov za športne dejavnosti, povezane z morjem" na celi slovenski obali samo v območju Žusterne v občini Koper. **V Izoli je realna prostorska možnost za ureditev ustreznih objektov, površin in namensko urejene obale za vodne športe samo v območju Jadranke in Rude v enoti urejanja prostora EUP 21.** Glede na navedeno smo bili izredno presenečeni, da je občinska uprava brez predhodne širše obravnave na ravni zainteresirane javnosti, gospodarstva, strokovne javnosti in poglobljene razprave znotraj za to predvidenih organov Občine Izola v okviru javne obravnave, ki je potekala do 28.2.2021, samostojno vložila nekaj pavšalnih pripomb, ki so nam bile predstavljene na zadnji seji Odbora za okolje in prostor.

Mnenja smo, da s PPN dolgoročno posegamo v prostor ter, da je o teh posegih potrebno širše soglasje vseh zainteresiranih, zato pričakujemo takojšnji odziv in ustrezne popravne aktivnosti.

Ponosni na Izolo - PNI Evgenij Komljanec

Pojasnilo uredništva: Pismo smo delno skrajšali, saj je bilo za objavo enostavno preobsežno. Poskrbeli smo, da z okrajšavami nismo posegli v bistvo njihove javne izjave.

PREJELI SMO

V posmeh demokraciji in korektnosti

V Listi Izolani vsak dan znova ugotavljamo, da je govorjenje o pripravljenosti na skupno upravljanje naše občine, brez nepotrebne ga metanja polen pod noge tako imenovane pozicije ali opozicije, čisto navadna farsa.

Dejstvo je, da se interesna koalicija župana še naprej obnaša tako, da iz predhodnega odločanja o področjih, ki jih želi obvladovati sama, še naprej izloča vse, ki nismo pristali na nekritično sprejemanje predlogov občinske uprave. **O proračunu** smo vsebinsko lahko odločali šele ob njegovem sprejemanju, o **Občinskem prostorskem načrtu** smo razpravljali, a so bili naši predlogi (naprimer: umestitev kmetij, ki na to čakajo že več kot desetletje) enostavno zavrženi, o **Pomorskem prostorskem planu** in odgovorih, oziroma pripombah Občine Izola smo izvedeli iz medijev, na naše **pripombe glede prodaje stanovanj** in posledično spreminjanja starega mesta v Piran, se nihče ne zmeni. Ne moremo reči, da tako ravna le župan in občinska uprava. Takšen način dela so sprejele **vse stranke in liste interesne koalicije**, vrh nedemokratičnosti in nekorektnosti pa so dosegli **ob potrjevanju naše kandidatke za članico Nadzornega odbora Občine Izola**.

Že ob najavi njene kandidature so nam namignili, da bo bolje, če ne predlagamo te kandidatke, ki da ne uživa simpatij pri občinski upravi. Sledile so pripombe, da je v sporu z Občino, da je konfliktna osebnost in še kaj. Podžupanu **Vladu Mariču**, ki je predsednik Komisije za volitve in imenovanja smo skušali dopovedati, da predlagamo kandidato, ki ima več kot ustrezne pogoje za članstvo v Nadzornem odboru, vendar nismo uspeli. Na seji omenjene komisije so našo kandidatko (članstvo nam pripada po statutu in poslovniku) **zavrnil vsi prisotni člani interesne koalicije**, kar bi sprejeli, če bi za svoje glasovanje navedli kakšne razloge. Pa jih niso. **Brez argumentiranja** svoje odločitve so jo zavrnil in nas napotili, naj predlagamo drugega kandidata.

To bomo v naslednjih dneh tudi storili, izolski javnosti pa namenjamo to sporočilo zato, da javno povemo, da **takšnega nedemokratičnega odločanja ne sprejemamo**. Ne sprejemamo ga pri ravnanju aktualne vlade in ne sprejemamo ga na občinski ravni ali kjerkoli drugje. Demokracija je namreč soočanje argumentov, če pa edini argument postane moč in večina pri odločanju, potem je demokracije konec.

Da o korektnosti obnašanja med ljudmi v tem malem mestu, kjer se vsi bolj ali manj poznamo, sploh ne govorimo.

Lista Izolani

Zanjo občinski svetniki: Jasna Istenič, Dušan Ambrož, Gašper Čehovin

VELIKA IZBIRA OKRASNIH RASTLIN:
za balkone, vrtove, cvetlična korita...

ODPRTO VSAK DAN, RAZEN NEDELJE.

Parecag 31, gsm: 041 607 594

MANDRAČ je tednik Izolanov

Naslov: Veliki trg 1, 6310 Izola, TRR: 1010 0002 9046 354

tel. 040 211 434

elektronski naslov: <http://www.mandrac.si>

email: urednistvo@mandrac.si

Odgovorni urednik: Aljoša Mislej

Uredništvo: Aljoša Mislej, Drago Mislej, Davorin Marc, Primož Mislej (foto)

tehnični urednik: Davorin Marc email: sektor.tehnika@mandrac.si

Tednik izhaja v nakladi 2000 izvodov, cena 1,50 EUR. / Četrtletna naročnina: 18 EURO.

Založnik: GRAFFIT LINE d.o.o., Izola; tel. tel. 040 211 434 / Prelom: Graffit Line

Vpis v razvid medijev Ministrstva za kulturo RS, pod zaporedno številko 522.

Spet se zapiramo (a ne povsem)

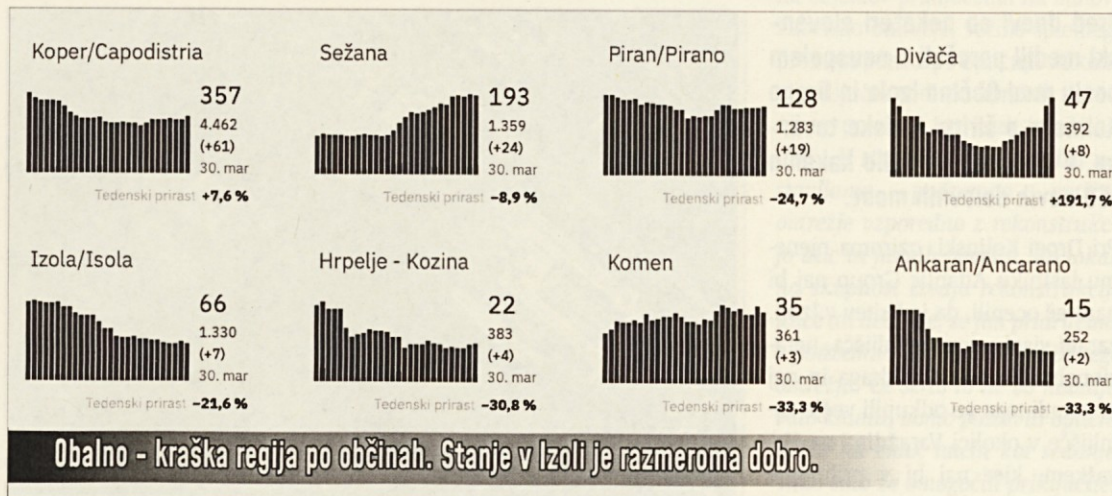
Evlada je z današnjim dnem zapovedala vnovično zapiranje nenujnih storitev, čeprav je glede tega nekoliko bolj fleksibilna kot v preteklih „lockdownih“. Med bolj vidnimi ukrepi pa je zagotovo obveznost nošenja maske tudi na odprtem.

Stanje z epidemijo korone virusa v državi je vse prej kot rožnato. Po treh mesecih vztrajnega padanja, se je zadnji teden krivulja naglo obrnila navzgor. Zaradi tega so se na Vladi odločili za enajstdnevno popolno zaprtje, ki pa bo bolj prepustne narave.

V torek je bilo opravljenih 7.206 PCR testov, od katerih je bilo 1.558 pozitivnih. S tem se je število aktivnih primerov v državi povečalo na 13.033, povprečje primerov v zadnjih sedmih dneh pa je visokih 1.002. Število hospitaliziranih se je nekoliko znižalo v primerjavi z zadnjimi dnevi. Teh je točno 500, a kot pravijo epidemiologi, je zaskrbljujoče povečanje števila pacientov, ki potrebujejo intenzivno terapijo, saj se je to število povzpelo že na 112. V torek je umrlo 7 ljudi s covidom 19, skupno jih je 4.047.

Kako po regijah?

Z izjemo Posavske in Gorenjske, kjer je stanje stabilno, ter Pomurske, kjer je število okužb celo v upadu, se le to dviga v vseh ostalih regijah. Najhuje je v Goriški, kjer so po vladnem semaforju ponovno vstopili v črno fazo. Skupno pa je Slovenija spet v rdeči fazi.

Obalno - kraška regija prav tako beleži naraščanje okužb, a najhuje je še vedno na Krasu. Na obali je stanje razmeroma stabilno, v Izoli pa beležimo celo negativno tedensko prirast.

Vrtec le če je nujno

Za predšolske otroke je med 1. in 11. aprilom tudi v občini Izola organizirano nujno varstvo v minimalnem obsegu, če sta oba starša (ali eden od staršev, ki je samohranilec) zaposlena v sektorjih kritične infrastrukture.

Nujno varstvo je organizirano v manjših skupinah na treh lokacijah, in sicer v enoti Školjka in v enoti Livade vrtca Mavrica ter v vrtcu L'Aquilone z italijanskim učnim jezikom.

Čigava je obalna cesta?

Ob pregledovanju javno dostopnih informacij smo naleteli na zaskrbljujoči podatek, da naj bi bil večji del obalne ceste med Izolo in Koprkom v upravljanju Direkcije za infrastrukturo, po katastru pa naj bi bil v lastništvu Mestne občine Koper.

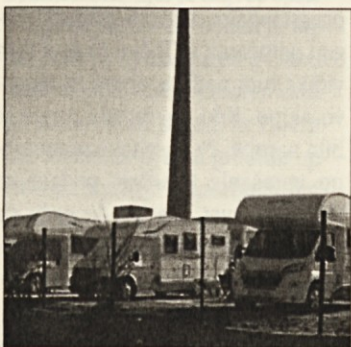
Iz Občine pa pravijo, da so naše skrbi odveč, saj je bila obalna cesta s sklepom Vlade RS 4. 6. 2015 prenesena na Občino Izola in od odprtja obalne ceste z njo upravlja Občina. „Lastnik obalne ceste je že Občina, ureja se samo še pogodba za območje Rude, kjer je bila potrebna še manjša uskladitev.“ Res pa je da je lastnik trase Parenzane od meje z Mestno občino Koper do Rude, to je pas med cesto in skalometom, v resnici Mestna občina Koper, vendar gre za javno dobro v upravljanju naše Občine.

Pa še zanimivost. V Koprski občini je država oziroma Direkcija za infrastrukturo lastnik in upravljalec nekdanje železniške proge, Mestna občina Koper pa je lastnik nekdanje ceste, začasno pa z njo upravlja država. V Izoli pa je lastnik nekdanje železniške proge Občina Koper(???), upravljalec pa država, Občina Izola pa je lastnik ceste, ki jo prav tako upravlja država oziroma omenjena Direkcija. Vse jasno?

Pomembno obvestilo

Nadziranje spoštovanja ukrepov za zajezitev koronavirusne bolezni

Občinsko redarstvo bo v sodelovanju s pristojnimi službami JP Komunala Izola v času od 1. do 12. aprila v skladu s pooblastili izvajalo nadzor nad spoštovanjem omejitvenih ukrepov in parkiranjem avtomobov v občini Izola. Na praznično nedeljo, 4. aprila, bo nadzor poostren.

Izola - Trg Etbina Kristana 2, 051/301 052, 031/356 887

š i f r a

LETOS PRAZNUJEMO 30 LET Z VAMI

NEPREMIČNINE IZOLA d.o.o.

www.sifra-nepremicnine-sp.si

sifra@siol.net

OBALA V MALEM

Ivan Konstantinović, univ. dipl. ekon., št. licence: 00002

Podeželje nudi mir, tišino in optiko

Pokritost z optičnim signalom mesta Izola je nenavadna. Največ priključkov širokopasovnega interneta imamo na podeželju, dobro so pokrite tudi Livade, mestno jedro pa premore vsega nekaj priključkov. Med njimi menda ni Občine.

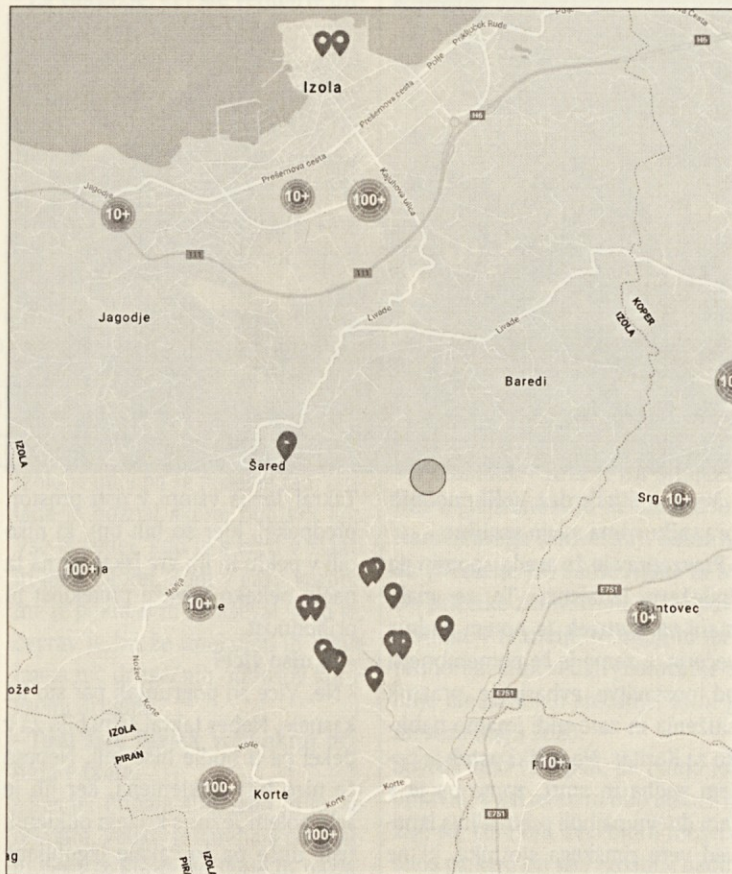
Zaradi epidemije Covida 19 se je življenje, v zadnjem letu, preselilo na splet. No, ne povsem, a v veliki meri pa vendarle. Od interneta je odvisna šola na domu, od interneta je odvisna služba na domu in v času največjega zaprtja so od interneta odvisni tudi prijateljski in družinski stiki.

Pač, 21. stoletje je stoletje interneta in spletnih vsebin. Preko spleta lahko gledamo filme, preko spleta se vrti televizija, preko spleta potekajo službeni, pa tudi rediteljski sestanki. Preko spleta pridobivamo informacije, se učimo in pridobivamo znanje. Dobra internetna povezava je danes pomembnejša kot kadarkoli prej. No, Izola se s tem žal ne more ravno pohvaliti, saj je z izjemo Livad razmeroma slabo pokrita s širokopasovno internetno povezavo, ki je za marsikoga ključna pri opravljanju službe od doma.

Zakaj nimamo optike?

O tem, zakaj v starem mestnem jedru ni optike se že dlje časa ugiha, informacije pa so si različne. Najbolj pogosta je bila, da je skoraj nemogoče potegniti optični kabel zaradi različnih lastništev hiš in spomeniško zaščitene fasade, a kdo bi vedel?

Čemu je temu tako, smo povprašali na Telekomu, ki skrbi za večino optičnih vlaken v državi. Odgovorili so nam, da imajo največje optično omrežje v Sloveniji, priklop nanj pa omogočajo že preko 370.000 gospodinjstvom. „Optično omrežje gradimo tudi v občini Izola, kjer je največ optičnih priključkov na območju mesta Izola, z optiko pa pokrivamo tudi naselja Korte, Cetore, Mali-ja, Mala Seva, Baredi in Dobrava. Trenutno poteka gradnja optičnega omrežja v naselju Šared, skladno z dogovorom z občino pa smo že pripravili tudi projektno dokumentacijo za izgradnjo optičnega omrežja v novi obrtni

Pokritost optičnega omrežja v Izoli. 100+ pomeni, da se območje lahko pohvali z vsaj toliko optičnimi priključki.

con v Izoli. Ob tem potekajo tudi dogovori z občino glede vzpostavitve optičnega omrežja v naselju Jagodje.“

A že bežen pogled na mapo dostopnosti optičnega omrežja, ki je dosegljiva na Telekomovi spletni strani nam pove, da kot „mesto Izola“ nimajo v mislih starega mestnega jedra, ampak verjetno gledajo širše, vse do Livad. V mestnem jedru imamo namreč le tri njihove priključke, v Cankarjevem drevoredu, v Premrlovi ulici in v Ulici ob pečini. Večji del Jagodja je prav tako brez optičnega omrežja, vsaj kar se tiče Telekomovega, ki pa ga uporabljajo tudi večji del ostalih ponudnikov. Je pa to še kako razširjeno na podeželju in v Livadah.

V nadaljevanju so zapisali tako-le: „Pri posodobitvah kableskega omrežja v največji možni meri sodelujemo z občinami, lokalnimi skupnostmi in drugimi investitorji, na primer ob rekonstrukciji ali izgradnji vodovodov, kanalizacije, elektro vodov, obnovah cest in podobno. S sinergijo sočasnih gradenj

se namreč optimizirajo stroški visokih vlaganj in zagotovi enkraten poseg v zemljišča. Na takšen način smo v letu 2020 sodelovali z več kot 100 občinami.“ Zaključili so še s „tolažbo“, da na območjih, kjer omrežje še ni na voljo, širokopasovne storitve omogočajo s kombinacijo bakrenega fiksnega in zmogljivega mobilnega omrežja 4G/5G.

Kaj pravijo na Elti?

Za mnenje smo prosili tudi lokalnega ponudnika internetnih storitev, Elto. Kot so nam povedali, Elta z lastnim optičnim omrežjem pokriva večji del mesta Izola z izjemo starega mestnega jedra kjer so prisotni s širokopasovnim omrežjem. „V zadnjih letih pospešeno spodbujamo prehod uporabnikov na naše optično omrežje tam kjer je le-to na voljo. Prehod na optično omrežje ELTA našim obstoječim naročnikom ne povzroči dodatnih stroškov – včasih ravno nasprotno saj za enako ceno dobijo več. Tudi tam kjer našega optičnega omrežja še ni, kot na primer v večjem delu starega me-

stnega jedra Izole in na posameznih manjših območjih izven njega, ga bomo zagotovo postavili v prihodnje“, so še zapisali. Pravijo tudi, da je v Jagodju njihovo optično omrežje v uporabi že nekaj let.

Na Elti so še povedali, da sicer tudi v starem mestnem jedru, kjer je večina objektov priključenih na njihovo kabelsko omrežje, večina spletnega prometa poteka po optičnih vlaknih, a priključni vodi do končnih naročnikov potekajo po koaksialnih kablilih. „V starem mestnem jedru postavljamo podzemno optično omrežje vzporedno z rekonstrukcijo ulic in javnih površin. Ko lokalna skupnost izvaja rekonstrukcijo ulice ali dela nje, se jim pridružimo s podzemno postavitvijo optičnega omrežja. Če se to ne bo nadaljevalo kmalu, bomo postavili optične kable na enak način kot sedanje. Tako smo že omogočili priključitev na optično omrežje ELTA tudi na območju stanovanjskih hiš med ulico Sv. Petra in plažo slepih. Če pa v prihodnje ne bo novih rekonstrukcij ulic v starem mestnem jedru, bomo preostale dele starega mestnega jedra pokrili zračno, z nadzemnim optičnim omrežjem.“

Pri Elti pravijo, da je še najlažje ugotoviti, če naš domač naslov premore optično povezavo ta, da jih pokličemo in se pozanimamo. Pravijo, da so tudi prvi v državi po odstotku aktivnih optičnih priključkov glede na skupno število aktivnih priključkov, in da imata dve tretjini njihovih uporabnikov možnost, da se na optiko priključijo. Trenutno optiko izkorišča ena četrtnina vseh njihovih uporabnikov.

Biti ali ne biti

Pogosto poslušamo o tem, kako je danes pomembna konkurenčnost na trgu, naj bo to na turističnem ali nepremičninskem. Z novo, turistično, si nadejamo, da bi „povzdignili“ strukturo gostov, z dodelitvijo stavbnih pravic raziskovalnim inštitutom bi radi v mesto privabili visoko izobražen kader, pa tudi z razpisi za javna stanovanja, kjer se pridobijo točke glede na izobrazbo, si na Občini nadejajo, da bi v mestu zadržali mlade, izobražene krajane. Če že vse to počnemo, pa bi bilo prav, da vsem njim ponudimo tudi internet vreden 21. stoletja. Ne pa, da se edini domač „televizijski studio“ povezuje na splet preko mobilnega omrežja, ker je hitrejši od tistega „ta pravega“.

Pandemija je vero spet vrnila v družino

Pogovori z izolskim župnikom Janezom Kobalom so vedno zanimivi, saj je v svojih odgovorih dovolj neposreden in hkrati premišljen, predvsem pa posebej blizu mladim in naravi. Kaj lahko prinese pogovor med strpnim ateistom in dovolj odprtim duhovnikom na prvi dan Velikonočnih praznikov boste lahko prebrali v nadaljevanju.

Slovenski škofi so v pripravi na letošnje Velikonočne praznike zapisali:

Vstopamo že v drugo leto epidemije koronavirusa in največji spremembi, ki ju doživljamo in ju moramo sprejeti, sta veliko omejevanje javnega, družbenega in cerkvenega življenja ter obračanje navznoter, v manjše skupnosti in gospodinjstva, v svoje družine ter v svoje duše in svoja srca. Tako kot ostalo javno in družbeno življenje se obračajo navznoter tudi naši verski obredi in naše verske slovesnosti. Vabimo in spodbujamo vas, da vse velikonočne obrede in slovesnosti, ki so izvedljive v krogu družin in gospodinjstev, pripravite s preprostim srcem in jih opravite v krogu svojih domačih.

Dodali so še naslednja navodila:

- Svete maše z udeležbo ljudstva so do nadaljnjega odpovedane. Cerkev ostanejo odprte za osebno molitev vernikov, individualni prejem svetega obhajila in zakrament svete spovedi. Duhovniki naj vernikom omogočijo dostop do blagoslovljene vode za domačo rabo.

- Župnijska pisarna in drugi cerkveni uradi so lahko odprti za srečanje z eno osebo samo za nujne in neodložljive zadeve, ki jih ni mogoče urediti na daljavo.

- Zaradi izrednih razmer naj verniki spremljajo neposredne prenose svetih maš in prazničnih bogoslužij po televiziji, radiu ali spletu iz krajevne stolnice.

To je bil tudi primeren in predvsem aktualen uvod v najin pogovor.

Vstajenje je nekaj posebnega

- Velika noč je največji krščanski praznik, čeprav se tudi pri drugih pojavljajo takšni pridevniki.

- Torej, brez rojstva ne bi bilo smrti, brez smrti ne bi bilo vstajenja, tako da so vsi pomembni, ampak Velika noč je tista, ki naredi nek prelom. Vsi se rodimo in umremo, vstajenje pa je nekaj posebnega, nekaj, po čemer človek od vedno hrepeni. Gre za upanje, da se življenje ne bi končalo s smrtjo ampak, da bi bilo po smrti še kaj. Zato je Velika noč res tisti prelomni dogodek v zgodovini.

Foto: Sara Glavina za IZ

- Vsak o štirih dni Velikonočnih praznikov ima svojo vsebino.

- Pravzaprav je že sreda spomin na Judeževu izdajstvo. To se malo manj ve. **Četrtek** je potem zadnja večerja, a zame je še pomembnejši od postavitve evharistije praznik služenja in zato tudi imamo nabirko za Karitas. Na **veliki petek** je potem sodba in smrt, zame pa je v tem dnevu najbolj pretresljiva izpoved vere rimskega stotnika, ki ne pozna ne zgodovine niti nič drugega, saj tam zgolj služi kot vojak pa vendarle pravi: "Res, ta človek je bil nekaj posebnega. Lahko bi bil božji sin." Ali pa razbojnik, ki ima v zadnjem trenutku še vedno zanj priloženost, da se spremeni, saj Jezus ne sodi ampak daje še eno prilžnost prav vsakemu.

- Kaj pa simbolizira petkov post?

- Post je zato, da bi tudi telesno začutili to trpljenje. Seveda je post povezan s Pustom, ko je hrane več kot preveč, nato je čas za post in po vstajenju je spet vsepovsod hrana, brez katere pri praznikih pač ne gre. Treba je vedeti, da je bil odnos do hrane včasih drugačen, saj je je bilo na splošno manj, meso je prišlo na mizo le nekajkrat letno, tako da je bila hrana res povezana s praznovanjem.

- V soboto blagoslovljate jedi...

- Sobota je pravzaprav nek čas pričakovanja, klitja semena. Jezusovo sporočilo je, da gre takrat v predpekel. Takrat so namreč imeli problem, kaj bo s tistimi, ki so umrli pred Jezusovim odrešenjem oziroma vstajenjem pa niso bili za v pekel, ker niso bili hudobni. Recimo, Abraham ali kakšni starozavezni očaki pa tudi navadni ljudje.

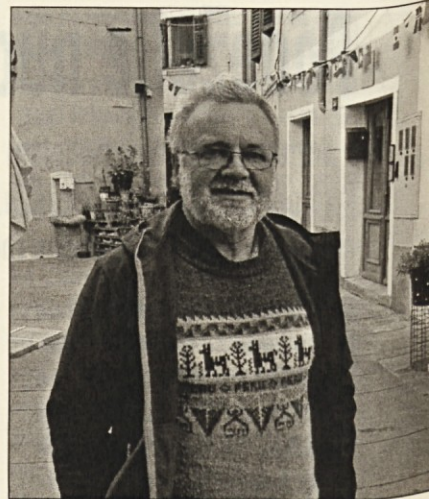
Takrat Jezus vstopi v tisti prostor, predpekel, kjer so bili oni, ki niso bili v peklu in jih gre iskat ter na ta način nekako poveže preteklost in prihodnost.

- To niso vice?

- Ne. Vice so pogruntali par sto let kasneje. Nebes takrat še ni bilo za v pekel pa ti ljudje niso bili. Nebesa še niso bila odklenjena, ker jih je šele potem Jezus s križem odklenil, tiste duše pa so čakale izgubljene tam nekje. Takšna logika je za tem. Takrat tudi še ni usmiljenja in odpuščenja ampak samo krivda in kazni. Mnogi kristjani krščanstvo še vedno doživljajo tako, ampak v resnici je krivda in je odrešenje. Seveda to ne gre tako lahkomišelnost, češ, bom grešil, ker mi bo itak odpuščen. Ne, kesanje je pogoj za odpuščenje. *Bral sem kriminalni roman nekega češkega pisatelja o morilcu, ki je po smrti prišel na sojenje in opazi, da Bog ni sodnik ampak advokat. Seveda se začudi in vpraša: Kaj nisi ti sodnik? Nisem, mu odgovori Bog. Jaz ne morem soditi, ker jaz vse vem. Sodijo lahko samo tisti, ki ne vejo. Potem pojasni, da Bog če vse ve, pozna tudi vse okoliščine njegovih zločinov in zato je lahko samo odvetnik ne pa sodnik.* Malo komplicirano je tako misel vnesti v tradicijo cerkve, ker tudi v cerkvi raje sodimo kot odpuščamo. Verjetno bi bilo prav, da bi bili na božji strani v smislu usmiljenja in sočutja.

- Velikonočna nedelja pa se začne z zajtrkom.

- Ponekod še vedno velja, da je dneva konec, ko sonce zaide in ne opolnoči.

Vstajenje se je zgodilo enkrat potem, ko je v soboto sonce zašlo in zato je glavno praznovanje vstajenja dejansko v soboto zvečer. Takrat se kuha in blagosavlja jedi, ker v nedeljo naj bi se delalo minimalno, niti pripravljalo jedi. Zato v soboto vse pripravimo tako, da v nedeljo zjutraj že lahko damo na mizo. Po liturgičnih pravilih bi eventuelno lahko jedli ponoči, ampak najpomembnejši je potem ta velikonočni zajtrk.

- Sem sodi vsa ta različna simbolika posameznih jedi.

- Meni je zelo dober tekst Mojzesa iz stare zaveze, ki pravi: *Ako te jutri tvoj sin vpraša, kaj pomenijo zapovedi, zakoni, praznovanje in to kar delamo, mu povej: Bili smo sužnji v Egiptu in Bog nas je izpeljal z močno roko in takrat vzemi pršut in ga pokaži z iztegnjeno roko, da bodo videli, kako močno roko je imel Bog, da je razdelil Rdeče morje.* Gre za hrepenenje po svobodi, kar je nekaj tipično človeškega, kar zelo občutimo tudi v tem obdobju. Ta simbolika se z nakupom v trgovini seveda precej izgubi, ampak vseeno temeljna misel ostaja. Seveda so potem pirhi, kot simbol rojstva in življenja, potem so Marijine solze, Kristusove rane in tako naprej...

- Vseeno je potrošništvo krepko poseglo v Velikonočne praznike.

- Res je, ampak to je današnji čas, ko je treba ves čas razmišljati, kje bi dobil še kaj več.

Od kod so se vzeli velikonočni zajci?

„Nekateri pravijo, da jih je prineslo potrošništvo, a mislim, da to ne drži povsem. Menda zajec spi z odprtimi ali vsaj delno odprtimi očmi in je simbol budnosti in kristjan naj bi bil buden kot zajec, da ne bi šlo vstajenje mimo njega na Veliko noč.“

- Verski obredi ob praznikih pa tudi sicer so spet zelo omejeni.

- Letos je vseeno malo bolje kot lani. Malo bolj smo opremljeni, po drugi strani smo imeli vsaj cvetno nedeljo, da so si ljudje lahko vzeli blagoslovljene oljčne vejice in blagoslovljeno vodo, pa tudi malo bolj pripravljeni so doma. Ker blagoslov ni samo beseda ampak je tudi neko znamenje, kar ti prinese nekaj svetega v življenje. Zaenkrat še ne vem natančno, kako bo z omejitvami ampak mislim, da bo podobno kot lani, oziroma, če bodo verniki lahko prišli v cerkev posamezno se bodo pač organizirali in bodo prihajali tako, da ne bodo kršili pravil.

„Še posebej pa sem vesel, da se je ob tej koronakrizi vera iz cerkve prenesla v družine in se zdaj tam zgodijo blagoslovi in žegnanje jedi, ki niso doma nič manj požegnane kot v cerkvi. Res je, na spletu se lahko dobi obrazec, kako izpeljati te postopke, vendar to ne pomeni, da mora biti vse narejeno po obrazcu. Tista misel, tudi če je povedana s prostimi besedami je izraz človekove duše in vere. Prej si prinesel jedi v cerkev, tam smo jih požegnali in si jih odnesel domov, zdaj pa dejansko pokličemo Boga v družino, kar je boljše kot da ga prineseš domov v košarici...“

Dejansko imamo v tej novi stvarnosti, ko se vse dogaja na daljino, tudi vrsto lepih izkušenj pri verouku, s pripravami na birmo, na prvo obhajilo in tako naprej. Dogajanje se je prav razveseljivo preselilo v družine, tako da, če so starši v zadnjih 50 letih versko vzgojo prepustili cerkvi, se zdaj ta vrača nazaj v družine. Oče naj sinu razloži s kakšno roko nas je Bog popeljal iz Egipta, ker mu bo bolj zaupal kot župniku. Ko se kdaj pogovarjam s starejšimi ljudmi o veri mi ne govorijo o župniku in cerkvi ampak o domu.

- **Župnik ne more zamenjati družine niti pri verski vzgoji...**

- Jaz se tudi dojemam kot pomočnik družinam in v tem času objavljam stvari, ki bi jim bile lahko v pomoč, ko jim morda zmanjka idej.

Zdaj je na spletu toliko teh različnih idej in nasvetov, kako ravnati v posameznih primerih, da starši in otroci res ne bi smeli imeti težav. Seveda pa nič ne pade z neba, še vedno je treba znati tudi te stvari poskati na spletu, kar spet pomeni, da je potreben nekakšen napor.

- **Za vas lažje, ker ste vendarle blizu mladi generaciji.**

- Dejansko nisem več mlada generacija ampak spadam že med tiste, bolj resne. Še bolj mlad sem bil, ko sem pred 17-timi leti prišel v Izolo, najprej za eno leto, potem za tri in zdaj se je nabralo že 17 let službovanja in življenja v našem lepem mestu.

- **Odšel je škof Pirih, ki je bil spoštovan vodja koprške škofije.**

- Pokopali smo ga v četrtek. Kot moj predpostavljeni je bil resen, vendar dostopen in tak je bil tudi z ljudmi. Izolo je imel pa še posebej rad. Izolane je poznal skoraj bolj kot jaz. Vse je vedel, kdo je s kom v žlahti in tako naprej. Tudi v času korone me je poklical in spraševal kako je, čeprav je bil že upokojen in nisva imela nič drugačnih odnosov kot z vsemi drugimi.

- **Tudi škof Bizjak velikokrat prihaja v Izolo.**

- Res je. Prihaja službeno in ko se rekreira. Veliko se sprehaja po obalni cesti iz Kopra do Izole in nazaj, če ne more prav do Izole pa vsaj do Rexa, kjer lahko vidi vse tri zvonove, koprškega, izolskega in ankarskega.

- **Ste še vedno skavt, planinec, skratka človek narave. Kaj pa pravite na podvig župnika iz Brezovice ki je s padalom priletel iz Semiča do Izole?**

- Nič nisem vedel o tem. Srečal sem ga naslednji dan, še preden sem o tem njegovem podvigu bral v Mandraču. Peljal sem oljčne vejice na Gorenjsko, ker tako dobimo nekaj denarja za vzdrževanje cerkve. Na poti nazaj sem se ustavil pri njem v Brezovici in mi je povedal, da je prejšnji dan priletel do Izole. Nameraval je sicer pristati v Ljubljani, kjer je imel avto, toda ker ga je tako dobro nosilo je "potegnil" do morja oziroma do Izole. Jaz nisem tako adrenalinski kot on, sem pa tudi jaz že letel s padalom s Porezna. Seveda v tandemu z inštruktorjem, sva pa bila v zraku polnih 48 minut, kar se pri tandemu ne zgodi prav pogosto. "To se zgodi samo če je župnik zraven" je ugotavljal inštruktor, ko je računal koliko teže je padalo držalo v zraku toliko časa.

Mef

Voda v turizmu in gastronomiji

S koncem letošnjega februarja se je na Srednji šoli Izola zaključil Erasmus+ projekt z naslovom Ali si žejen (Are you thirsty). Biti žejen pomeni biti živ in radoveden. Voda je vir življenja. Je nujna v gastronomiji. Uporaba vode je v petih različnih državah članic projekta drugačna, ponekod jo primanjkuje, drugod jo je v izobilju. Cilj partnerstva petih šol Erasmus + KA2 je bil preučevanje in uporaba vodnih virov povezanih z gastronomijo in turizmom. V projektu so sodelovale še šole iz Namestovega (Slovaška), Saint Amand Montronda (Francija), Coesfelda (Nemčija) in Sante Agate di Militello (Italija).

Do pričetke zdravstvene krize povezane s pojavom Covid-19 smo obiskali vrstnike v Franciji, Nemčiji in na Slovaškem, žal pa smo bili marca 2020 primorani odpovedati gostovanje na Siciliji, prav tako smo odpovedali zadnje medsebojno srečanje, ki bi ga morali pripraviti in gostiti pri nas v mesecu maju 2020.

Seveda smo vsi upali, da bomo jeseni 2020 lahko odpovedane izmenjave opravili, a žal temu ni bilo tako. Kljub preprekam smo se medsebojno družili, saj smo bili decembra meseca »virtualno« na Siciliji, konec januarja letos pa smo pri nas »gostili« okoli 40 dijakov in učiteljev ostalih šol. Tako smo jim »na daljavo« predstavili Izolo, Sečoveljske soline, Škocjanski zatok, Škocjanske jame, obiskali Ljubljano, imeli predstavitev Morske biološke postaje in Ribogojnice Fonda. Predstavili smo jim tudi težave z vodno oskrbo na Slovenski obali, ki se pojavijo predvsem v poletnem času, hkrati smo izpeljali v vseh petih državah vrsto ekoloških očiščevalnih akcij, nazadnje pa smo v živo pripravili še **kulinarično delavnico**, ko smo preko spleta iz Izole vsem prenesli pripravljene dobrote iz morja.

Ob koncu smo skupaj tudi izdali knjigo z najlepšimi fotografijami povezanimi z vodo, ki smo jih pridno zbirali, izdelali smo slovar v šestih jezikih povezanih v vodnimi pojmi, merili porabo vode v gospodinjstvih, merili količino padavin v posameznih državah ter še mnogo drugih reči. Slovo je bilo samo virtualno, a veseli nas dejstvo, da smo z vsemi šolami od jeseni 2020 zbrani v novem Erasmus+ projektu **One, Two, Tree! Plant and Let in Grow**. Tako tudi upamo, da se bomo lahko kmalu videli v živo in ne samo preko ekranov.

Dejan Mužina

Na materinski dan se je v Domu upokojencev spet (po dolgem času) slišala pesem. Obiskala sta jih Marjetka Popovski in Miran Pečenič, ki sta jim zapela in zaigrala kar sredi dvorišča. Začutili je bilo pomlad, tudi ponovno veselje je bilo v zraku, kljub temu, da so prepevali "na razdaljo"S pesmijo so počastili dan mamic, pa dan pomladi in vseh, ki se jih domača pesem dotakne.

Krepat, krepat. Ma ne molat!

Rokomet

Dva dramatična večera

Dvorana v Kraški je doživela že veliko lepih, pa tudi manj lepih trenutkov. Vendar dva zaporedna dramatična večera, kot sta bila sobotni in nedeljski, najbrž še ni ućakala. Najprej so v soboto fantje po dvakratnem zaostanku, imeli proti Ormožu zmago že skorajda na dlani, dekleta pa so se do konca borila, da proti Velenju obe točki ostaneta doma.

BP Izola - Jeruzalem Ormož 26:26 (11:13)

Butan plin Izola: Postogna (6 obramb), Kocjančič (1), Alessio, Jurič 2, Brumen 1, Galina, Galina, Smej, Miklavac 3, Poberaj 6, Miklavac 3, Nikolić 8, Pernovšek, Demšar, Orbanic, Mijatović, Perhac, Bekrić. Trener: Peter Božić.

Krepat, ma ne molat! Po dvakratnem velikem zaostanku so naši rokometasi z vztrajnostjo in nepopustljivostjo kot že nekajkrat potrdili zapisano in skorajda prišli do nenadejane zmage. Večji del tekme jim sicer ni kazalo najbolje. Izkušeni Prleki, ki imajo edini poraz proti Celjanom, so ob prelahko zapravljenih žogah izkoristili večjo izkušnost in v 21. minuti prišli do izida 6:12. Vendar Primorci niso popustili in so v sedmih minutah z delnim izidom 5:0 pri 11:12 prišli na minimalen zaostanek. Izenačenje je **Urhu Jakobu Poberaju** zaustavila nova vratnica, gostje pa so podvojili prednost.

Zasuk v igri domačih je Ormožu predstavljal opozorilo, da je Izola kljub zadnjemu mestu lahko nevarna. Po odmoru so zaigrali na vso moč, kar je Izolane pripeljalo v nezavidljiv položaj. V 50. minuti je domača ekipa zaostajala že z 19:26. Takrat je v vrata stopil mladi **Leon Alessio**, ki je s serijo obramb v odločilnih minutah pariral živce ormoškimi strelcem. Medtem sta se razigrala **Benjamin Bekrić** ter **Jan Peharc**, s kril pa sta bila neustavljiva **Kristjan Jurič** ter **Marko Nikolić**. Pri 26:26 je Izola sprva ubranila napad in v minuti odmora načrtovala zaključno akcijo. V njej so gostje na sumljiv način zrušili Juriča, a sta sodnika presodila, da ni bilo prekrška. »*Dokazali smo, da smo se sposobni boriti in da zmoremo ujeti priključek. Fantom čestitam za vztrajnost, točka pa predstavlja tudi veliko vzpodbudo pred naslednjimi nastopi,*« je po tekmi dejal kapetan Kristjan Jurič.

29. 3. 2021
PK

Naslednja tekme Izole sta Ribnica in Krka (Kraška).

TRGO ABC Izola - Velenje 21:20 (10:9)

Trgo ABC Izola: Hodžić 6, Mujanović 4, Treven Krese, L. Berzelak, Peharc (po 2), Čokelc, Madžarevič, Vujmilović (po 1), Nadarevič, Lukić, Strajnar (V), Cepić (V). Trener Borut Hren.

Tako kot pri fantih se je tudi pri rokometasih potrdilo znano dejstvo, da se tekma igra do sodnikovega žvižga. O tem v 15. minuti naša dekleta pri vodstvu s 7:1 najbrž niso razmišljala. Vendar se je prednost hitro začela topiti in v 27. minuti je bil izid poravnán na 9:9. Tudi v nadaljevanju je bilo razmerje moči na parketu, kot tudi v rezultatu izenačeno, nazadnje pri 20:20 v 57. minuti. Tri minute zatem je **Lejla Mujanović** dosegla zadetek s sedmih metrov, ki se je izkazal za zmagovitega. V samem izteku dvoboja pa je **Vanja Strajnar** ubranila strel nasprotnega moštva in tako svoji ekipi zagotovila obe točki.

S tem je redni del prvenstva končan, dekleta pa čaka še končnica.

Namizni tenis

1.SNTL - Člani

NTK Arrigoni : NTK Savinja 12/5

V soboto 27. marca so člani igrali tekmo 4. kroga v domači dvorani. Gostje so takoj na začetku dvoboja povedli 3:0. Naši igralci so odigrali boljše kot pove rezultat saj so vse tri tekme zgubili z rezultatom 1:3. Nato smo do konca dvoboja uspeli zmagat dve tekmi in zmaga je povsem zaslužen pripadla ekipi Savinje. Po eno tekmo sta zmagala **Erik Paulin** in **Simon Frank**.

1 SNTL - -članice

NTK Arrigoni : NTK Letrika 5/3

Članice so prav tako igrale tekmo 4. kroga v domači dvorani in sicer v nedeljo 28. marca proti ekipi Letrike iz Vrtojbe. Primorski derbi so pričele zelo dobro igralkke iz Vrtojbe ki so v prvem krogu povedle 3:0.

Ko je že vse kazalo na visok po-

raz pa je našim igralkam uspelo uloviti igralni ritem in obrniti rezultat v svojo korist. Do konca niso nasprotnicam prepustile niti tekme in v res težkem dvoboju zmagale 5:3.

Za pomembno ekipno zmago gredo zasluge celotni ekipi ki se je borila od prvega pa do zadnjega seta. Po dve tekmi sta zmagali **Jana Ludvik** in **Manca Paljk**. Eno tekmo pa je zmagala **Kim Fink**. V kolikor bi prišlo do rezultata 4:4 pa bi odločilno tekmo odigrala **Katrina Sterchi**.

Na akcije takrat niso šli zaradi kariere

Prvi april praznujemo tudi kot »Dan mladinskih delovnih brigad«, dan. Letos se že 79. leto spominjamo nešteto lokalnih, republiških in zveznih delovnih akcij, predvsem pa brigadirjev in brigadirjev, ki smo prostovoljno pomagali pomoči potrebnim širom naše nekdanje skupne domovine.

Foto: Zoran Ivančič

Čeprav bi danes marsikdo rad zmanjšal pomen mladinskega prostovoljnega dela in njegove učinkovitosti, dejstva govorijo drugače. Še vedno je namreč veliko delujočih objektov, železniških prog, cest, vodovodov, ptt kablov, in druge infrastrukture, ki je bila rezultat dela mladih in pridnih rok, ki so v svoji rani mladosti nesebično prispevale k izgradnji svoje domovine.

Začetki mladinskega prostovoljnega dela sicer segajo že v čas med drugo svetovno vojno, ko so se mladi lotili del na polju, z zasipavanjem in obdelovanjem zemlje, zbiranjem hrane in zelišč ter sanacijo ruševin in cest. Po vojne akcije, gradnja železniške proge Šamac-Sarajevo, Brčko-Banoviči, avtoceste Ljubljana-Beograd, Novega Beograda, Nove Gorice pa so samo nekatere velike delovne akcije, kjer je sodelovalo več deset tisoč brigadirjev iz celotne takratne domovine Jugoslavije.

Gabrovica, Marežice, Boršt, Korte, Kozjansko, Kožbana, Kostanjevica, Kozje, Suha Krajina, Bela Krajina, Haloze, Goričko, Slovenske Gorice, Kobansko, Posočje, Istra, Brkini, so bile lokalne, republiške in zvezne delovne akcije po Sloveniji. Tovarištvo, solidarnost, prijateljstvo, so bile kvalitete, ki so krasile vse tiste, ki so odšli, tudi iz drugih republik in pokrajin, daleč stran od svojih domov in pomagali domačinom izgraditi in dograditi prepotrebne objekte ter drugo infrastrukturo.

Pri tem seveda ne smemo pozabiti udeležencev brigad Rdečega Križa, ki so širom po Sloveniji v sklopu delovnih akcij pomagali pri zdravstveni negi, hišnih opravilih in zaupani jim zdravstveni oskrbi domačinov na področju, kjer so potekale delovne akcije. Sodelovali so tudi vojaki, saj so obenem prispevali tudi svojo težko mehanizacijo. Tukaj ne gre pozabiti tudi uspešnega mednarodnega sodelovanja, saj je veliko tujih delegacij obiskalo delovišča na različnih delovnih akcijah.

Mladinska delovna brigada Vojke Šmuc

Ime brigade se je prvič pojavilo takoj po vojni, ko so mladinci iz Trsta sodelovali na delovnih akcijah kot so: Šamac - Sarajevo, Brčko - Banoviči in druge. Sicer pa so brigadirji iz Izole sodelovali na veliko delovnih akcijah z drugimi mladinskimi delovnimi brigadami iz obalno-kraške regije in širše in se povsod izkazali s svojimi sposobnostmi pri samem delu in pri vodenju ter organizaciji prostovoljnega dela.

Natanko 1. aprila 1979, ob dnevu brigadirjev, je bila pri Občinski konferenci Zveze socialistične mladine Slovenije ustanovljena mladinska delovna brigada MDB Vojka Šmuc in takrat smo tudi razvili naš prapor. MDB Vojka Šmuc je sodelovala na šestih različnih delovnih akcijah, zveznih in republiških.

Sodelovali smo tudi na veliko lokalnih mladinskih delovnih akcijah: MDA Istra, LMDA Marežice, LMDA Korte in ostale. Bili smo uspešni na deloviščih in pri interesnih dejavnostih ter dobili veliko priznanj. Bili smo najboljša delovna brigada na ZMDA Avtoput Bratstvo i jedinstvo - Kattlanovo, MDA Bela Krajina in MDA Goričko, ter prejeli najvišja republiška priznanja RK ZSMS.

Arrigoni nekoč in danes

Na arhivskih fotografijah so brigadirji pri urejanju letnega kina Arrigoni za prihodnje prireditve ter koncerte. To je bila ena zadnjih lokalnih delovnih akcij, ki jih je organizirala OK ZSMS Izola.

Takrat so sodelovali v večini mladinci iz SGTŠ šole, ki so obnavljali klopi letnega kina. Teh zdaj sicer ni več, so pa bile v uporabi še veliko let kasneje. Tudi ideje o Mladinskem centru so se razblinile, čeravno je bilo to lepo zapisano v dolgoročnem planu razvoja Izole do leta 2000, da bodo prav ti prostori namenjeni mladim, a se to, kljub pretečenim 35 letom, še ni uresničilo.

O prostovoljstvu danes

„Nekoč je bilo prostovoljstvo samoumevno, danes je trend. To, da iz dneva v dan potrebujemo več prostovoljstva, je absurd. Nekateri pa v svojo korist dobro izkoriščajo sistem in narod.“

Ajet Kevrić, prostovoljec

„Si predstavljate, da bi se zdaj lotili izgradnje železniške proge Brčko-Banoviči z mladinskimi delovnimi brigadami? Težko je zbrati ljudi že za dobrodelni dogodek. Nihče nikomur ne zaupa.“

Bogdan Tanjević, košarkarska legenda

Tekst in fotografije: Zoran Ivančič

Dve Izolanki dve zanimivi zgodbi

Ob mednarodnem dnevu žensk so v izolski kulturni dom, na spletni pogovor povabili dve izolski ustvarjalki, ki s svojimi izdelki vnašata v ta prostor dodano vrednost. Judita Miško je mojstrica oblikovanja usnja, Sandra Kocjančič pa iz vseh mogočih materialov izdeluje nakit.

Marec je brez dvoma najbolj „ženski“ mesec. Praznujemo tako Dan žena, kot Materinski dan, in te priložnosti seveda niso izpustili iz rok neutrudni izdelovalci spletnih vsebin Centra za kulturo, šport in prireditve.

Na pogovor z Branslavo Lipar so povabili dve domači ustvarjalki, Judito Miško, mojstrico oblikovanja usnja, ki z možem Emilom že dolga leta delujeta v ateljeju Judit v Koprski ulici ter Sandro Kocjančič, ki je v Ljubljanski ulici odprla prav tako unikatno galerijo, Drat, galerijo sodobnega nakita.

Judita Miško

- Ustvarjalnost je nekaj, kar imate od otroštva, vaši prvi izdelki so nastali v osnovni šoli. Kdo so bili tisti mentorji, ki so vplivali na vas in so vas spodbudili k ustvarjanju.

- Pred osnovno šolo sem bila v varstvu pri več ljudeh in moji najlepši spomini segajo ravno v te čase, ko sem bila v varstvu pri Hočevarjevih. Tam je Očka, kot smo ga klicali vsi, tudi njegova žena, delal za Inde in pod oknom je imel Kayser šivalni stroj, kjer je zanje šival izdelke. Spominjam se, kako sem ga vedno z zanimanjem gledala, kako me je zanimalo, kaj počne in kako me je večkrat vzel na kolena, da sem si od bliže ogledala, kako dela.

- Kako je prišlo do ateljeja v Koprski ulici?

- V tistih časih je bilo za nas težko. Moj mož Emil je še delal na inštitutu v Tomosu, jaz pa sem ostala doma, ker sem po štirih letih dela na sodiščih ugotovila, da delo v pisarni ni zame. Nekaj časa sva živela samo z njegovo plačo in tisto nekaj malega, kar sem jaz zaslužila, saj sem kmalu začela izdelovati plišaste igrače. V mojem življenju je bilo veliko dobrih ljudi. V tistih časih se je večkrat zgodilo, da so različni ljudje odnesli moje izdelke na razne sejme in jih tam prodajali. Nato mi je nekdo prinesel en kilogram usnjenih odpadkov iz semiša, iz katerih sem poizkusila narediti mošnjičke. Nato pa je v tistem času

Očka, še zelo mlad, zaradi sepse nesrečno umrl na rutinski operaciji. Seveda si nisem niti upala vprašati njegove žene, a mi je sama, čez kakšni dve leti, ponudila, da bi odkupila tisti njegov šivalni stroj. Tako sem jaz na tej Kayserici, na šivalnem stroju, kjer sem se najprej srečala z usnjem, začela šivati usnje. Kako se vse to prepleta.

- Kateri so bili vaši prvi izdelki v ateljeju?

- Takoj sem začela delati mošnjičke in manjše torbice, večjim torbicam sem dodala ročaje, vmes sem kaj popravljala, ženske so mi prinesle stare torbice, če bi iz njih lahko naredila nove in sem jih preštudirala in naredila. Začela pa sem z denarnicami. To so bili moji najbolj znani izdelki, pobarvane denarnice, špricane s prelivajočo se barvo, ki jih je Emil nosil v Tomos in so jih ženske začele izjemno veliko naročati. Ob tem pa še torbice za očala, za svinčnike, za kozmetiko. Tega je bilo tako veliko, da nisem več vsega zmogla sama in sem vprašala Emila, če bi ostal z mano v delavnici. On se je za to odločil in nastala je super kombinacija, saj je po poklicu strojnik, kmalu pa smo morali Kayserico nadgraditi z novimi, bolj sodobnimi stroji. Takrat se je spet pojavil dober človek, gospod iz Trsta, ki je hodil k nam na dopust, saj je mama oddajala sobe. Za naju je vzel kredit in sva v Italiji kupila štiri stroje, šivalnega, enega za rezanje pasove, enega za tanjšati usnje in enega za lepiti. Ta gospod je vzel kredit in jaz sem mu vsak mesec nosila denar. Kaj takšnega si v današnjih časih niti ne predstavljam, da bi se lahko zgodilo.

Gospod je danes že pokojni in tudi takrat je že bil upokojenec. Kako drugačni časi so to bili. Zdi se mi, da smo si bolj pomagali med sabo, bolj smo čutili nekaj drug do drugega.

- Kaj pa surovina? Je bilo težko priti do nje?

- Do usnja smo nekoliko lažje prišli zaradi bližine Trsta. Tam je bil čevljar Franco, kjer sva kupovala koščke usnja, a po veliko višji ceni, kot ga dobimo danes. Iz tega sem nato izdelovala pasove. Pravijo, da je iz dobrega materiala in razkošja lahko narediti nekaj dobrega, umetnost pa je iz nič narediti nekaj zanimivega. Jaz sem delala v tem duhu, kako in s čim bi te kose usnja povezala, da bi bil kos videti kot da je od začetka tako oblikovan in tako naprej.

- Spremljate trende ali imate svojo vizijo?

- Dejstvo je, da smo tukaj, na obali, bili na začetku v zelo slabi situaciji. Tukaj je živelo malo ljudi, s povprečno nižjimi dohodki, v neposredni bližini meje, kjer je bilo vedno mogoče dobiti stvari ceneje. In potem so prihajale gospe, ki so primerjale naše cene s temi serijskimi nizkocenovnimi izdelki in seveda so se jim naši zdeli dragi. Tako da sva na začetku vedno delala pod ceno, saj je bilo treba preživeti. Šele kasneje sva si nekoliko privoščila dvig cene, čeprav ne ravno pretirano. Če bi živela v Ljubljani bi bilo lahko drugače. Lahko bi si privoščila izdelke bolj abstraktnih oblik, ki bi si jih kdo upal kupiti in nositi. Navadno sem izdelek, ki je prišel iz mene in je bil za mene, za katerega sem bila prepričana, da ga ne bo

nihče kupil, postavila v izložbo in tam je odlično funkcioniral, saj je pritegnil mimoidoče.

- Vaš obrt počasi izginja. V Sloveniji vas je ostalo malo in s tem počasi umira tudi znanje. Je v družini kdo, ki bi želel nadaljevati obrt?

- Željo ima hči. Nekajkrat na teden pride v delavnico, kolikor lahko, saj ima štiri otroke. Pride navadno zjutraj, ko ima varstvo. Otroke sva vzgojila v ustvarjalnem okolju. Sin ima nadpovprečni talent za slikanje, hči pa je od vedno rada oblikovala iz različnih materialov. Že od samega začetka so z mano ustvarjali in videti je, da se je tudi v njej zdaj prebudila ta želja, želja po ustvarjanju, čeprav je študirala jeziške. Želi si nadaljevati to zgodbo, gre ji zelo dobro in opravila je tudi šivilski tečaj. Sama si želim, da bi v življenju delala tisto, kar jo bo osrečevalo, ne glede na to, kaj to bo. Ne bi pa želela, da bi dala skozi to, kar sva z možem, delati od jutra do večera, včasih tudi cele noči v obdobju pred novim letom, ko sva pripravljala reprezentančna darila.

Sandra Kocjančič

- Kaj zate predstavlja nakit?

- Zame je nakit sredstvo mojega izražanja. Skozi nakit se izražam že zelo dolgo, še kot otrok sem rada ustvarjala z nakitom, podirala sem ogrlice, ki sem jih našla, in jih kombinirala po svoje. Zanimivo je, pravijo, da je nakit prišel še pred obleko, tako da je to nekaj takega, kar nas od vedno spremlja.

- Kdo pa te je navdušil nad tem?

- Mislim, da sem se navdušila kar sama. Ali pa je bil morda povod za to ljubezen prstan, ki mi ga je nekoč podarila nona. Morda se je prav takrat zgodila ta ljubezen, da je bil to trenutek, ko je preskočila neka iskrica.

- Ustvarjaš z nenavadno surovino, z žico ali dratom, materialom, ki je v tebi vedno vzbujal navdih. Zakaj ravno drat?

- Ko sem prvič srečala takšno žico, rdeče barve, bakreno obarvano, sem jo kupila in nisem niti točno vedela, kaj bi z njo počela, in je tam stala. Potem sem dobila navdih, da bi morda to žico poskusila kvačkati. Tudi to me je naučila nona, čeprav mi je bilo kvačkanje z volno precej dolgočasno. Sem pa pomislila, da bi s to žico lahko ustvarila nekaj drugačnega, novega, morda nekaj posebnega, ki ne obstaja in tako se je zgodila ta žica.

Drat pa je v bistvu prišel kasneje, ko sem odprla galerijo in sem iskala ime in sem se spomnila na ta narečni izraz za žico. Za tem je prišlo kar spontano, da sem uredila galerijo z drati iz vinograda, saj sem ravno takrat srečala enologa, ki mi je ponudil odslužene drate iz prenovljene vinograda. In tako so nastale te figure, na katere postavljam svoj nakit, pa tudi stena, ki je vsa iz drata.

- Težko si je zamisliti, da kvačkaš z žico. Kakšno žico uporabljaš?

- Največ srebro, baker obarvan v različne barve, velikokrat špago in po naročilu tudi zlato.

- Vemo pa, da uporabljaš tudi veliko drugih materialov. Med bolj znanimi so brusilke..

- Po poti skozi življenje srečujem različne materiale, ki me navdušujejo, in jih nato vkomponiram v svoje zgodbe nakita. Eden teh so tudi te brusilke, ki sem jih nekoč našla na nekem gradbišču in ugotovila, da gre za super kos, ki ga lahko vkomponiram s srebrom in kakšnimi kamni. Nastala je ogrlica, ki je pustila velik pečat v mojem oblikovanju, saj me veliko ljudi pozna ravno po teh diskih. Ko sem jih prvič odnesla v Ljubljano, v zlatarno Kodre, kjer sem najprej začela prodajati svoj nakit, so ravno takrat prišli iz Lisce in iskali primeren nakit za styling s kopalkami, in je po enem tednu ta ogrlica že pristala na različnih naslovnih.

- Kje dobiš navdih za nakit? Je to morda narava?

- Velikokrat je narava, ja, a za prav prvi nakit, ki sem ga začela izdelovati, sem dobila navdih v sanjah. Šele kasneje je bil največkrat navdih narava, ali pa morje. Zdaj pa dobim navdih na različne načine, tudi na različnih razstavah, na katere me povabijo. Naprimer, ko so me povabili v Trst na razstavo z naslovom Hrana in nakit.

In poigrala sem se tako, da sem naredila tri kanelone iz nakita, tako da sem dobesedno povezala nakit in hrano na zabaven način.

- Sodelovala si z Zlatarno Kodre, ki je znana po oblikovalcih sodobnega nakita. Tam so te tudi povabili v združenje oblikovalcev nakita Slovenije. Kako poteka to sodelovanje zdaj, v času Covida?

- Vedno sem hodila v Ljubljano, h Kodretovim, kjer sem si ogledovala izdelovalce nakita, a nikoli se nisem predstavila kot izdelovalka nakita. In med tem se je zgodila oddaja Dobro jutro, ki so jo pripravili ob razstavi, ki sem jo imela v Kulturnem domu in ko sem naslednjič prišla v Ljubljano sem v pogovoru z njimi ugotovila, da so me zaradi te oddaje želeli poiskati, a niso vedeli, da sem to jaz. In tako so me povabili k sodelovanju, kmalu sem spoznala še ostale oblikovalce in rada pravim, da sem z njimi zrasla. Stvari so šle v smer, ki sem jo iskala.

- Je danes pri nakitu bolj pomemben material ali design in sporočilnost?

- V svetu sodobnega nakita material sploh ni pomemben, pomembna pa je sporočilnost. Tudi kar se zlata tiče, je skoraj bolj sramotno ga nositi kot pa ne. Odvisno od kod prihaja to zlato, ali prihaja iz rudnikov, kjer se izkoriščajo ljudi, ali pa gre za staro, pretopljeno zlato. Večkrat se gleda moralna nota.

- Sodeluješ z znanimi imeni kulture v Sloveniji in tujini. Izpostaviti moramo Josipo Lisac, ki na veliko fotografijah nosi tvoj nakit. Veliko pa sodeluješ tudi z novinarji in ravno v tem času je bila razstava V živo.

- Bila je res lepa, domiselna razstava, ki se je dogajala tudi v času korone, ko nimamo veliko možnosti za kaj takega. Prijateljica Aleksandra Atanasovski se je dogovorila z RTV-jem, da so novinarke v različnih oddajah nosile kos oblikovalskega nakita.

Tokrat iščemo hrast

Spet je tu mesec krajinske arhitekture, ki je letos posvečen pomenu krajinskega načrtovanja pri reševanju sodobnih kriz, tudi podnebne. V različnih objavah in na spletnih pa tudi resničnih dogodkih bomo govorili o zdravju našega planeta, ki je neločljivo povezano z našim zdravjem. Več o tem na www.dkas.si, pa tudi prihodnjič na teh straneh, ko vas bomo med drugim povabili na tradicionalen sprehod O drevesih ZA drevesa po Izoli.

Že zdaj pa vas vabilo k sodelovanju v naši akciji **Iščemo drevo**.

Lani smo iskali jagodičnico, potem ko je burja podrli mogočno gospo v parku Arrigoni. Eno smo našli prav v središču mesta in zdaj držimo pesti, da bo kljub urejanju dvorišča lepo živela še naprej. Iskali smo tudi brezo in čeprav je najprej slabo kazalo, smo skupaj z vami prepoznali več dreves z belim lubjem in sveže zelenimi listi ob Južni cesti, na Bazoviški in Tovarniški ulici. Veseli smo bili, ker ste skupaj z nami zrl v krošnje in prepoznali drevesa različnih vrst.

Letos smo se odločili, da poiščemo hrast. Pogrešamo tiste listopadne in ne one, ki jih imamo veliko in so 'črni' ter vse leto zeleni. Črni so črni - vednozeleni hrast (*Quercus ilex*), pogosti tudi v naših parkih, eni lepših pa so na zelenici pri trgovini v drevoredu 1. maja. Tokrat bi radi našli listopadna drevesa - katero koli od vrst hrastov, ki so tu domorodne, a se zdi, kot da smo jih z oblička otoka in okolice izbrisali.

Sporočite nam, če najdete hrast, ki je listopaden. To je lahko puhasti hrast (*Q. pubescens*) ali graden (*Q. petraea*) - Remigio me je poučil, da se je tem v Izoli reklo kar 'drev'. Potem bi se lahko kje skrival kakšen cer (*Quercus cerris*), listopaden pa je tudi dob (*Quercus robur*), a ga tu ne pričakujemo, saj ima rad bolj vlažna rastišča.

Primerki teh vrst hrastov so prisotni v zaledju občine, zato si želimo najti tiste, ki so bližje staremu delu mesta, pa morda še preko Južne ceste in na jugu do obvoznice. Če poznate kak listopaden hrast, lahko je tudi drevo manjših dimenzij, sporočite to v uredništvo ali na info@belabreza.si ali na 040 670 472.

(Nagrade za najditelja si še nismo izmislili, a kdo ve ...)

Vabljeni k sodelovanju - poiščite hrast in z nami praznujte mesec krajinske arhitekture!

Tina Trampuš in uredništvo Mandrača

Vzgojiteljice pravijo, da zmoreš

Začelo se je seveda s pandemijo. Kot vsem, so tudi nam nekateri dnevi težji in rešitev ni vedno pred našimi očmi. Poskušale smo ohraniti pozitivno energijo med nami, kljub vsemu. Torej, če je nam težko, ki zase že znamo poskrbeti, kako mora biti otrokom. Naša profesorica **Gabrijela Kukovec Pribac** je predlagala, da bi lahko skozi glasbo vzpodbudili otroke. Pomagala nam je vzpostaviti kontakte s svojimi znanci, ki so nam vis (brezplačno) z veseljem pomagali.

Rade smo ustvarjalne in glasba nas vedno spremlja, zato se nas je večina takoj strinjala in želela sodelovati. Napisale smo pesem, iz svojih izkušenj sestavile 4 zgodbe, ki govorijo o naših vsakodnevnih stiskah, ko poskušamo nekaj doseči; učenje, vadba instrumenta, treningi in ljubezen.

»Prvo dekle se nahaja v knjižnici za mizo s knjigami. Ne razume snovi, ki jo bere, zato poskusi znova in znova, vendar ji ne uspe in obupa. Tako se nadaljuje tudi pri dekletu, ki igra klavir. Vedno znova pritisne na napačno tipko in zaradi frustracije porine note na tla. Tretje dekle žalostno sedi na klopci v parku. Srce se ji para in to izrazi s tem, da strga list, na katerem je narisano srce. Še zadnje dekle, pa poskuša za deti gol. Po več poskusih ni napredka in obupa. K vsakem dekletu pristopi junak, ki ji pomaga in da vedeti, da bo vse še v redu.«.

Besedilo na glasbo AVICII-ja je napisala **Urška Erman**, pele so: **Eneja Božič**, **Veronika De Faveri**, **Urška Erman** in **Gaja Viler**, v zboru pa so bile: **Marina Golubar**, **Taja Langus**, **Eva Furlanič**, **Valerija Miklobušec**, **Aleksia Mišan** in **Andreja Samaržija**. Snemal in miksajl je **Tomy DeClerque**, ki ga poznamo iz sodelovanja z **Leo Sirk**, vizuelni del pa je opravil **Alan Bučar Vukšič**.

Scenarij za spot je naredila **Gabrijela Kukovec Pribac**, nastopajo pa: **Eneja Božič**, **Veronika De Faveri**, **Urška Erman**, **Eva Furlanič**, **Marina Golubar**, **Taja Langus**, **Valerija Miklobušec**, **Aleksia Mišan**, **Andreja Samaržija**, **Gaja Viler**, **Jan Gorela**, **Tomaž Klepač**, **Igor Štamulak**, otroci taborniki. Mentorica je bila **Sofija Pribac Kukovec**, asistent: **Tenej Davidović**. Pomagali so še: Glasbena šola Koper, Osrednja knjižnica Srečka Vilharja Koper in Učenske srednje šole Izola.

Dijakinje 4. PV z mentorico

Prošnja kot se šika

Francisco Tomsich je umetnik. Ustvarjalec, pesnik, slikar, predavatelj, organizator. V svoji predstavitvi je napisal: Po dolgih letih življenja v različnih državah in štirih letih v Ljubljani, kjer sem bil aktiven na lokalni umetniški sceni, sva se leta 2018 s partnerko, nemško umetnico in učiteljico **Henrike von Dewitz**, odločila, da se preseliva na Obalo, leta 2020 pa se je tukaj rodil tudi najin sin. Tu nameravamo tudi ostati. Aktivno delujem na lokalni kulturni sceni in razvijam dolgoročne projekte v sodelovanju s kulturnimi delavci iz regije in širše. V zadnjih mesecih v Izoli iščem prostor, v katerem bi lahko ustvaril temelj za svoje dejavnosti, predvsem atelje, pa tudi prostor za srečanja in sodelovanje v širši kulturni mreži. Najbrž veste, da umetniki nimajo veliko denarja, vendar lahko s svojimi predlogi ponudijo zelo konkretne in ambiciozne načine za razvijanje kulturnega življenja kraja. Prijazno vas prosim, da razmislite, ali bi lahko za zgoraj opisane umetniške in kulturne dejavnosti poimenovali en prostor, seveda pod pogoji, za katere menite, da so pravični in primerni za skupne interese. Mi dodajamo: Kaj bi storili vi?

Ratimir Pušelja, Trenutek v brezčasju

Ratimir Pušelja se je rodil leta 1941 v Poščenju pri Šavniku v Črni Gori, kjer je končal osnovno šolo, nato pa se vpisal na Šolo za oblikovanje v Hercegovnem. Študiral je na ljubljanski Akademiji za likovno umetnost, kjer je leta 1968 diplomiral iz slikarstva pri prof. Mariju Preglju. Od leta 1972 pa vse do upokojitve (2012) se je posvečal pedagoškemu poklicu in deloval kot profesor na Gimnaziji Celje-Center. Bil je tudi član Društva slovenskih likovnih umetnikov, Društva likovnih umetnikov Celje in umetniške skupine Grupa Junij. Slikarjev opus bi lahko razdelili na dva vidnejša obdobja; od prvih slik do leta 1985, ko so nastajale bolj izčiščene, hiperrealistične podobe, z izrazito nagnjenostjo h geometriji in k redu, ter po letu 1985, kjer je moč videti več ekspresivnosti in sproščenosti, slike so mnogo bolj osebne. Rdeča nit celotnega opusa je družbenokritična tematika, ki v ospredje postavlja eksistenco zgubljenega posameznika v sodobnem svetu. Pušelja je umrl leta 2015 v Celju, njegova zapuščina pa ostaja kot sled izjemnega slikarskega mojstra, ki je pustil pečat tudi v mednarodni sferi.

Razstava z naslovom *Trenutek v brezčasju* zaobjema dela iz prvega obdobja slikarjevega opusa, ki so nastala v sedemdesetih in začetku osemdesetih let prejšnjega stoletja. Akrilna platna večjih dimenzij odsevajo intenzivno monokromno barvno paleto s shematiziranim ozadjem, polnim geometrijskih oblik, tudi matematično natančnih izrisov. Tradicionalna figuralika, kjer gre največkrat za žensko telo, je vpeta v nadrealnost skrivnostne atmosfere, zgrajene iz brezčasnih imaginarnih prostorov, ki odstirajo pogled v nek paralelni svet, katerega velikokrat ponavljajoči se horizont deluje kot metafora širjenja obzorja in duha posameznika. S svojimi figurami skuša razgaliti osamljenost in izgubljenost individuum, ujetega v sodobnem svetu, ki mu je tuj. Njegova dela so tako pripovedna in družbeno angažirana. Ne gre za idealizacijo, temveč bolj obtožbo sodobne družbe, ki tega posameznika izriva. Na dotično slikarjevo obdobje ustvarjanja je vplival eksistencializem, kakršnega teorije so postavljali filozofi Heidegger, Sartre in Camus.

Tanja Kerić

MESTNA KNJIŽNICA IZOLA

ČETRTEK, 8. APRIL 2021, OB 18.30: srečanje bralnega kluba KIRA KNJIGA: CARLOS PASCUAL: DEBELI ZIDOVI, MAJHNA OKNA

V esejistični zbirki *Debeli zidovi, majhna okna* (Cankarjeva založba, 2017) si z ramo ob rami stojita mehiška (latinskoameriška) in slovenska (slovanska) kultura, kakor ju doživlja v Sloveniji živeči režiser in pisatelj Carlos Pascual. Čeprav knjiga ni znanstvena razčlemba ali strokovna primerjalna analiza, ponuja širok in globok vpogled v nas same, naše navade, tradicije, odnose, (nezavedna) razmišljanja. Kako Slovenci in Slovenke ljubimo? Kako poslušamo? Kako žalujemo? Kako prenašamo uspehe? Kako poraze? Kakšen odnos imamo do kulture? Kakšnega do sosedov? Tujcev? Kako oblikujemo skupnost? Kje so naše prednosti in kaj nas na poti k sreči, uspehu ovira? Te in mnoge druge razmisleke pa v smiselno (!) celoto z nevidno, a močno nitjo poveže ljubezen ... Pravzaprav Slovenka, ki avtorjeve besede prevaja v našo materinščino, Slovenka, zaradi katere je Carlos Pascual ostal in postal tudi naš pisatelj.

Kako (ali sploh) se po vašem mnenju mehiški pogled na nas razlikuje od naših uvidov, nas bo zanimalo na srečanju bralnega kluba Kira knjiga v četrtek, 8. 4. 2021, ob 18.30 h preko spleta, na povezavi:

<https://arnes-si.zoom.us/j/>

96875495597?pwd=UytdDBlBhGyS0tVnltSOV1MENydz09

Spoštovani obiskovalci Mestne knjižnice Izola

Od 1. do 11. aprila 2021 v skladu z odlokom (RS URL, št. 47/ 2021) za 11 dni ZAPIRAMO svoja vrata.

- Izposoja v teh dneh NE BO MOGOČA. Prav tako ne bo mogoče rezervirati prostega gradiva.
- Knjige lahko vračate v knjižniškat ob vhodu v knjižnico.
- ZAMUDNINA SE V TEM ČASU NE BO OBRAČUNAVALA.
- O nadaljnjih ukrepih v knjižnici vas bomo obveščali sproti na spletni strani knjižnice in na ostalih družbenih omrežjih.

Ostanite zdravi
Kolektiv Mestne knjižnice Izola

Galerija Insula

razstava

RATIMIR PUŠELJA (1941- 2015)

Trenutek v brezčasju

Spoštovani prijatelji Galerije Insula!

Po predvidenem programu postavljamo v galeriji Insula 1. aprila 2021 razstavo preminulega celjskega umetnika Ratimirja Pušlje, ki je nastala v sodelovanju s Turističnim društvom Celje. Žal se vrata vseh kulturnih ustanov in galerij po Sloveniji s tem dnevom za 11 dni zapirajo, zato se bomo potrudili, da vam bomo razstavo v tem času, v najboljši meri, posredovali preko spleta. **Vabimo na našo FB stran: Galerija Insula.**

V upanju, da se kmalu vidimo "v živo" vas pozdravljamo. Pogumno in zdravo še naprej

DLU Insula

Sončna dvorana

razstava

Fotografska skupina Andragoškega društva Morje

Fotografski maraton v času karantene

Razstavljajo: Adrijana Mandalenič, Andrej Šumenjak, Barbara Casserman, Irena Čarman, Irena Lipovec Lorget, Jack Lorget, Krisztina Doltar, Lilijana Hrvat, Oskar Jogan, Saša Sergej Merkandel, Tanja Mask in Tatjana Brankovič.

19. 3. – 13. 4. 2021

GalerijaAlga

Razstava slik

Mojca Lenardič

Prebujanje

11. 3. - 7. 4. 2021

Galerija Plac

razstava

Davorin Marc

Fotogram_i

Galerija Salsaverde

razstava_youtube: Galerija Salsaverde

HudBrotherhood vol 1.

Michelangelo iz Rogatice

Od 26. marca do 30. junija 2021 so na osmih prizoriščih v Portorožu in Piranu na ogled slike bosanskega slikarja Safeta Zeca, novodobnega Michelangela, kot mu pravijo nekateri. To je njegova največja samostojna razstava v Sloveniji doslej.

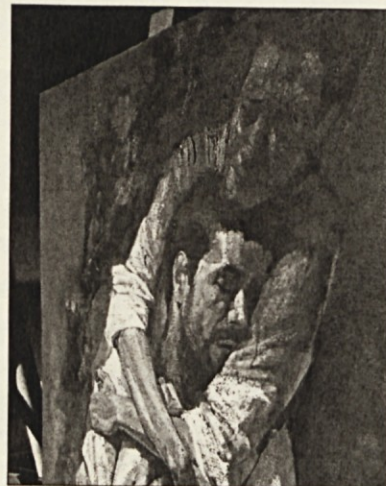
Zec razstavlja monumentalna dela iz cikla Objemi in Exodus. Ustvarjal jih je zadnjih 20 let, navdahnjen z globokim spoštovanjem do sočasnih tragičnih dogajanj, zlasti do tragedije v Srebrenici, do žalostne ljubezenske zgodbe Boška in Admire (imenujejo ju sarajevska Romeo in Julija) in do sodobne globalne migrantske problematike s poudarkom na otrocih kot najbolj nedolžnih žrtev.

Safet Zec se je rodil v Bosni, se šolal v Sarajevu in Beogradu, kjer je živel do leta 1989, ko se je vrnil v Sarajevo. Leta 1992 je zaradi vojne emigriral v Italijo, najprej v Videm, kasneje v Benetke. Tam so tudi nastala vsa razstavljena dela. O nastajanju teh del je Zečeva hči Hana na predstavitvi povedala: "Zbiral je material, pretežno časopisne fotografije, delal skice in majhne risbe, ta platna pa so nastala kot fizično dejanje, kot soudeležba. Bili smo priče nastajanju teh podob, ki jih je naslikal v zelo kratkem času."

Čeprav gre za velika, trimetrška platna, so slike krhke, saj je platno z obeh strani polepil s članki in drugim papirjem. Pomembno je, kaj nam sporoča, pove kustosinja Nives Marvin, ki pravi: "To so neponovljive slike z izredno močno izpovednostjo."

Organizatorji so dela razstavili na osmih lokacijah z veliko kulturno, arhitekturno in zgodovinsko vrednostjo. Gre za Gledališče Tartini Piran, krstilnico Janeza Krstnika, cerkve Marije Zdravja, sv. Petra, sv. Roka in sv. Marije Tolažnice, Tartinijevo hišo ter nekdanje skladišča soli Monfort v Portorožu.

Pred elektriko smo v Izoli imeli plin

Leta 1910 je Izola imela plinski sistem, kakršnega danes nima. S plinom, ki so ga proizvajali v plinarni, stala je na mestu sedanje Srednje šole, so takrat osvetljevali mesto in ga kasneje zagotavljali tudi gospodinjstvom. Srečko Gombač nas bo spomnil na tiste čase..

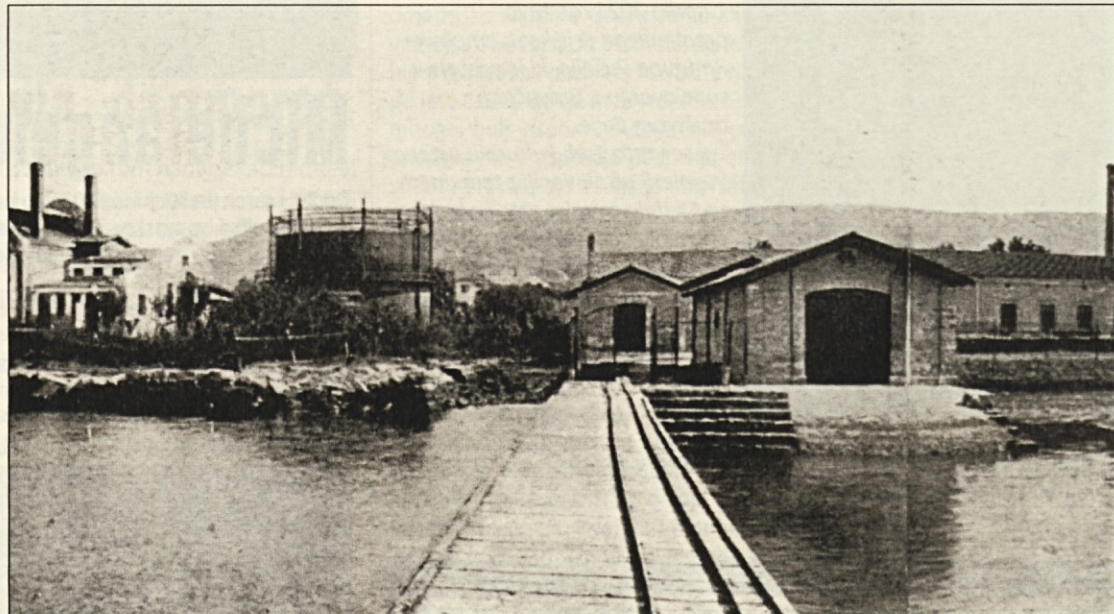
Na začetku 20.stoletja se je tudi izolska občina odločila, da gre v posodobitev javne razsvetljave z uvedbo plinskih svetilk, saj elektrike v mestu še ni bilo.

V ta namen je bilo treba postaviti obrat za proizvodnjo plina s postopkom suhe destilacije premoga, postaviti po mestu ustrezno mrežo cevi za plin ter nabaviti plinske svetilke. O tem se je občina januarja 1910 dogovarjala s podjetji Carl Francke iz Bremna, plinskim inštalaterjem Jožefom Ježem iz Trsta ter Ustredni banko iz Prage. Za gradnjo plinarne je leta 1910 občina podpisala pogodbo z dunajskim inženirjem Carlom Reitmayerjem.

Plin, koks in katran

Plinarno so zgradili v predelu Riva de porta (na lokaciji današnje gostinske šole), tik ob Degrašijevi tovarni konzerv (kasnejši Ribi). Lastnik plinarne je bilo nemško podjetje Vereinigte Gaswerke iz Augsburga.

Podjetje je imelo že na desetine podobnih obratov po Nemčiji, Italiji in Avstro-Ogrski. Plinarna je proizvajala plin s suho destilacijo premoga (brez kisika), za kar je potrebovala precejšnje količine premoga. Stranski produkt tega postopka sta bila koks in katran, v veselje kovačev in tistih, ki so vzdrževali in popravljali čolne.

Glavna zgradba z neobičajno fasado in visokim dimnikom je imela v notranjosti peči-generatorje plina, ki je bil od tam speljan v veliko kovinsko posodo v obliki valja. Spodnji del valja je bil zidan in vkopan v tla, zgornji pa iz kovčene ali varjene jeklene konstrukcije z dviznim pokrovom. Valj je bil sicer nizkotlačni zalogovnik plina, a je služil predvsem kot kratkoročni regulator tlaka plina med proizvodnjo in porabo. Plin je služil najprej za razsvetlavo, kasneje pa tudi za stanovanjsko uporabo. Plinarna je občini za dobavljen plin mesečno izstavljala račune.

Težave s premogom

Ker je bila morska obala takrat še neutrjena, je ob nevihtah večkrat prihajalo do rušenja obale v morje, zato je podjetje leta 1914 prosilo občino za končno ureditev obale. Težave so se z začetkom 1. svetovne vojne še povečale. Leta 1915 se je o redni preskrbi s premogom občina dogovarjala s podjetjem August Medicus iz Trsta, saj so premog potrebovali tudi za tovarne, gospodinjstva, postajo vojne komande, dva mlina za mletje žita, šole, hotele, kinodvorane ipd.

Leta 1919 je v tovarni umrl delavec Giuseppe Carboncich. Direktor je takrat bil Paolo Schiffil, ki je ob nesreči bil službeno v Nemčiji. Po priključitvi teh krajev k Italiji je nemški lastnik za svoje istrske objekte neuspešno iskal novega kupca.

Občina je za novega upravljavca plinarne dobila italijansko borčevsko organizacijo Opera Nazionale dei combattenti, predvsem pa je iskala možnost, da bi razsvetljevali mesto z nižjimi stroški, kar je nudila komaj prihajajoča elektrika.

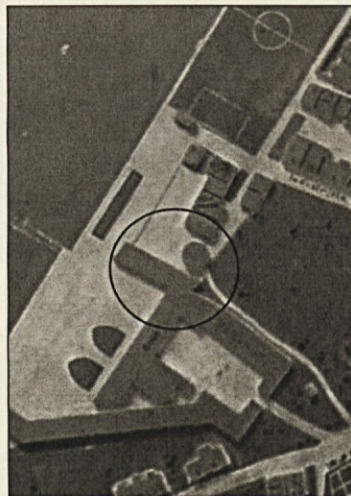
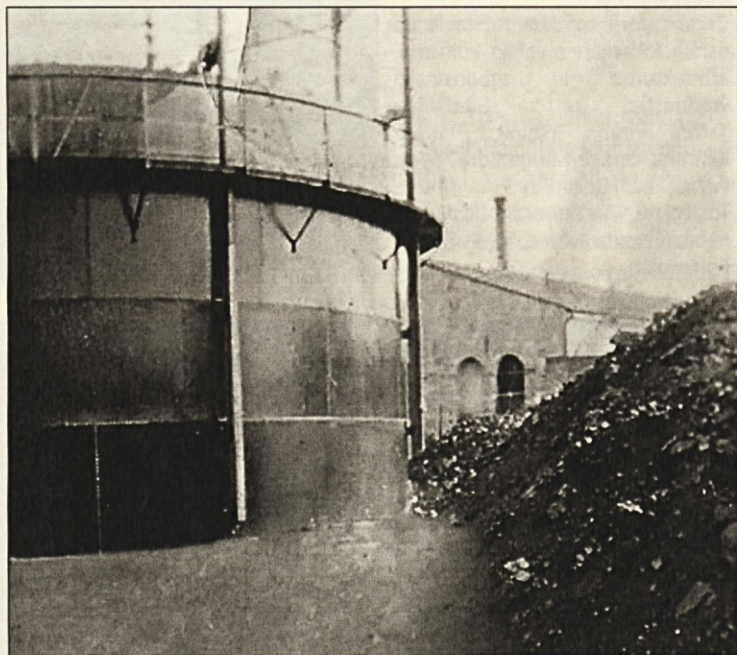

Archivio: Tancredi Ballerini

Začetki veslanja

S plinarno je povezan tudi nastanek prvega izolskega veslaškega kluba, saj je ta leta 1925 nastal in deloval v opuščnem skladišču na parceli plinarne, ustanovni član in prvi predsednik, kasneje pa tudi krmar olimpijskega četverca in njegov trener pa je bil Renato Petronio, sicer zaposlen v plinarni (foto: zgoraj).

S. Gombač

Kriminalije

Zamenjali so ji tablico

Občanka iz Baredov je policiste obvestila, da ima na vozilu nameščeno drugo registrsko tablico. Ugotovljeno je bilo, da ji je neznanec ukradel tablico in na njevo vozilo namestil drugo, že prej ukradeno. Sledi kazenska ovadba na pristojno tožilstvo.

Maske pa ne!

V eni od trgovin so policisti na zaprosilo varnostnika intervenirali zaradi ne nošenja zaščitnih mask. Na ukaz varnostnika obiskovalca tudi nista želela zapustiti trgovine. Policisti so izdali plačilni nalog.

Oko za oko

V parku Arrigoni je med starima znancema prišlo do prerekanja in groženj. Ob prihodu policistov na kraj sta za spor in modrice obtoževala eden drugega ter eden proti drugem podala kazenski ovadbi. Sledi zbiranje obvestil in kazenska ovadba na pristojno tožilstvo.

Ukradli so čebelja panja

Na parceli v starem Jagodju je nekdo ukradel dva čebelja panja, skupaj s čebeljimi družinami, in lastnika oškodoval za 400 evrov. Policisti zbirajo obvestila.

Ni smel, pa je vseeno

Med vikendom so v času omejitve gibanja policisti na Kajuhovi ulici pri vožnji zalotili domačina brez veljavnega voznškega dovoljenja in pod vplivom alkohola. Zasegli so mu vozilo.

Zmagal je alkotest

Na Baredih pa je bil ponoči ustavljen voznik osebnega avtomobila iz Kopra, ki je kazal znake alkoholiziranosti. Preizkus z alkotestom je pokazal rezultat 0,78 mg/l alkohola v izdihanem zraku.

Do Kopra pa je le prišel

V Kopru so zasegli osebni avto 26-letnemu Izolanu, ker nima veljavnega voznškega dovoljenja. Sledi mu obdolžilni predlog. Zoper oba voznika so policisti uvedli postopek pri sodišču za prekrške.

NAŠA IZOLA (skrivalnica)

Tokrat vam dolgujemo dva odgovora glede lokacije prikazanih objektov v skrivalnici. Pred tednom smo objavili motiv nad vhodom v podružnično cerkev Marije Karmelske na Maliji iz leta 1932, kar pomeni, da bo prihodnje leto 90 let od njenega nastanka. Še pred tem smo objavili del železnega roloja, po našem mnenju zaščite na vhodu v morebitno prodajalno ali obrtni prostor. Najdete ga na stičišču Gregorčičeve in Prečne ulice.

Spet se vračamo v mestno jedro, ki v sebi skriva še veliko prezrtih motivov. Mimo tega, ki vam ga tokrat ponujamo v iskanje, ste zagotovo že velikokrat šli. Pri tej skrivalnici ponujamo na ogled več zanimivih stvari: motiv pod balkonom, katerega krasita dva podpornika ter dve zaščitni kovani ograji: prva na balkonu, druga pa nad vhodom v stavbo z letnico 1878. Manjši namig – objekt je v centru mesta. **Branko Vuga**

Dejan Mužina: Sončni zahod v Izoli

MALI OGLASI

RAZNO

- Miren zakonski par v pokoju iz Izole, išče malo parcelo v Izoli ali okolici v najem. Dovoz z avtomobilom. Tel: 031 844 506

- Iščem kmetijsko parcelo v velikosti cca 300 - 400 m2 na območju Izole (Jagodje, pod Belvederjem, Polje, Livade nad avtocesto proti Šaredu in sicer v najem za daljše obdobje z možnostjo odkupa. Tel. 041 664 760

- Opravljamo mala in večja zemeljska dela. Košnja, obrezovanje drevja, posek dreves, mala in večja rušenja, izkopi... Miha Debevec s.p. 051-494-105

- Miren zakonski par v pokoju iz Izole išče malo parcelo v Izoli ali okolici v najem. Dovoz z avtomobilom. Tel: 031 844 506

PRODAM

- Poceni prodam dobro ohranjen električni invalidski voziček. 040 431 916

NAJAMEM

- Najamem enosobno stanovanje cca 40 m2 v pritličju ali z dvigalom na Obali. Tel.: 031 710 857

SZJ

+386 (0) 41 858 473

**Osebni
prevzem**
tel.: 041 858 473

*Saj veste kje?
Med parkom in Lonko.*

Podpisi v podporo referendumu proti nakupom orožja

Kdo so lastniki privezov?

Ob pripravi odgovorov in pripomb na račun osnutka Pomorskega prostorskega načrta je Občina Izola podprla skupni dogovor vseh istrskih občin, da je treba ugotoviti, koliko privezov sploh vzdrži naše morje. V izolskem občinskem pristanišču je slabih 600 plovil, kar pomeni, da ima čoln vsako deseto gospodinjstvo.

Glede na pripombe, da je med lastniki plovil v izolskem občinskem pristanišču veliko takih, ki v Izoli nimajo stalnega prebivališča ali pa niso dejanski lastniki plovil, so na Odboru za gospodarske javne službe predlagali oblikovanje komisije, ki naj preveri, kdo je zares upravičen do komunalnega priveza. O predlogu bo odločil župan.

Krvodajalstvo se v Izoli prenaša iz generacije v generacijo. Tokrat je kakšnih 30 krvodajalcev prišlo iz društva Ribari in Kluba izolskih študentov in dijakov.

Dopisništvo Mandrača v Ljubljanski ulici

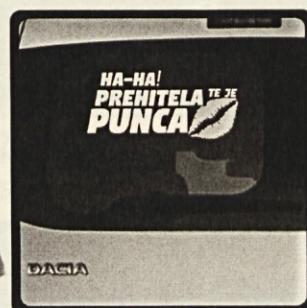
Ob 30 letnici izhajanja tednika Mandrač smo v Ljubljanski ulici 32 (v neposredni bližini galerije Plac Izolanov) odprli dopisništvo Mandrača. Ni daleč od našega sedeža, a je vendar veliko bliže Izolankam in Izolonom, ki boste tukaj dobesedno vstopili v uredništvo našega tednika. V istem prostoru bo tudi sodobna fotokopirnica in tiskanje na format do A3, pa tudi nekatere druge storitve Stiskarne Mandrač. Ker prostor nosi ime **Librarna** bodo tukaj tudi naprodaj knjige naše založbe, delovala bo prodaja in oddaja starih knjig, lahko pa si jih boste le izposodili ali jih kar tam prebrali. Ko bo vse to mogoče, seveda.

Stiskarna Mandrač
+386 040/43-29-43

splet: stiskarna.mandraca.si
fb: www.facebook.com/mandrac.si
mail: stiskarna.mandraca@gmail.com

majice
kape
šalice
puzle
itd.

nalepke za avto
nalepke za računalnik
stenske nalepke
urnik nalepke